

એામ એટલે ચાસેંછવાસ,
એામ પરિવાર એટલે
અહુજનહિતાય-અહુજનસુખાયની
ભાવનાયની માનવસમૃદ્ધાય

ગુરુની જરૂરત નથી ! ? : (વડુ - અવકુ - સુસંવાદ)

અવકુણ : શ્રી ગુરુગીતામાં કહું છે કે એકાક્ષર બતાવનારા શુદ્ધને કે નથી માનતો તે સો વખત ચાનચેનિ બોગવીને પણી ચંદ્રાળને ત્યાં જન્મે છે. (૨૬૮). સંસારમાં જાત કરેઠ મહામંત્રો પ્રચલિત છે પણ તે જરૂર ચિત્તમાં વિશ્વમ ઉત્પન્ન કરનારા છે; સર્વથી થેણું તો એ અક્ષરખાળો ‘ગુરુ’ મંત્ર જ છે. (૨૭૨).

વડુણ : તમો ગુરુની આવશ્યકતાની આવી મોદી મોદી વાતો કરે છો પણ હિમાલયના એક મહાન વિદ્ધાન સંત જ્ઞાત્યા છે તે તો કહે છે કે ગુરુની જરૂરત જ નથી, આપણે પાતે જ ગુરુ છીએ, બધું જ સમાધાન આપણી અંહરથી જ મળી રહે છે.

અવકુણ : “ગુરુની જરૂરત જ નથી” તે તેમની વાત જે તમને સાચી લાગી હોય તો તે જ તમારા ગુરુ. “ગુરુની જરૂર નથી” એ માહિતી તમને તેમના દ્વારા જ મળીને? કાંઈ કાઢનારનો પણ શુણું ન ભૂલનાર આપણે આવું રહસ્ય સમજાવનારને તો ભૂલીએ જ કેમ? વળી આપણી વહેતાનો અને હોસ્પિયારીનો પણ કથાં પાર છે? “ગુરુની જરૂરત નથી” એમ કહેનારને જ ગુરુ અનાવી હાઈએ છીએ અને તેમને ગુરુ અનવા માટે તેથાર પણ ઠરી શકીએ છીએ! “મૂર્તિની જરૂરત નથી” તેમ કહેનારની જ મૂર્તિ અનાવીએ છીએ અને તેમની ચાસેથી તેમની મૂર્તિ અનવાની સ્વીકૃતિ પણ મેળવી શકીએ છીએ!

એ વખતે પછી કોણુ ગુરુ અને કોણુ શિષ્ય એ જ નક્કી થઈ શકતું નથી !

વડકળુ : એહાદર બત વનારા ગુરુ અને સાત કરોડ મંત્રો વિજ્ઞમ ઉત્પન્ન કરનારુ છે તે બાબતમાં જરૂર પણ સમજાવો તો સાદું .

આવકળુ : ભડે, સમજાવું પણ એક શરતે ! પછી તમે મને ગુરુ બનાવી હેશો પણ હું તમારો ગુરુ નથી બનું. છે મંજૂર ?

વડકળુ : મંજૂર છે એમ તો કેવી રીતે કહી શકાય ? આવી બધી બાબતોમાં પણ “પીછેસે બદી આતી હું” નેલું જ થાય છે ! પણ આગે આગે ગોરખ જાગો, અત્યારે તો સમજાવો .

આવકળુ : આગે આગે કેવા ગોરખ જાગશે તેની તો અમને ખખર છે પરંતુ અત્યારે તો અમારા આનંદ ખાતર બોડી વાતો કરીએ.

ગુરુગીતામાં સાત કરોડ મંત્રોની જ વાત કરી છે પણ ભલેને અનંત કરોડ મંત્રો હોય ! તે બધા વિજ્ઞમ જ ઉત્પન્ન કરે. હર કોઈ બાબતની જાણુકારી તેના જાણુકાર પાસેથી મેળવવી પડે છે તેમ મંત્ર (રહસ્યાની) બાબતમાં પણ છે. મંત્રનું પૂર્ણ કણ પ્રાપ્ત કરવા તેના વિધિવિધાનની જાણુકારી તેના જાણુકાર પાસેથી મેળવવી પડે છે. તેને જ આપણે ગુરુ કહીએ છીએ. ગુરુના માગંદર્શાન સિવાય કણની પ્રાપ્તિ ન થાય અને તેથી એક મંત્રમાં સ્થિર ન થઈ શકીએ અને ગુદા ગુદા મંત્રો બદલતા રહીએ તેને ચિત્તવિજ્ઞમ ન કહેવાય તો બીજું શું કહેવાય ?

બૌતિક વિદ્યાઓના હાતાઓને જાણુકાર, માગંદર્શાન, હિંદુર્શાન, ઉસ્તાન, માર્ટ્યતર વગેરે સંભોધને થાય છે. પરંતુ આધ્યાત્મિક વિદ્યાના હાતાને જ ગુરુ નામથી સંભોધાય છે. કારણુકે બધી વિદ્યાઓમાં આધ્યાત્મિક વિદ્યા ગુરુ છે - ભારે છે. તેની તુલનામાં બીજી વિદ્યાઓને લઘુ ગણુવામાં આવે છે. ને

પ્રકારની આપણી લધુતાને કે દાળે તે; તે પ્રકારના આપણા ગુરુ. આપણે હાલમાં કે કંઈ છીએ તે ગુરુજોના પ્રતાપે જ છીએ. અન્યો પાસેથી આપણુને કે કંઈ પ્રાપ્ત થયું છે તે બધું તેમને સૌને પાછું આપી હઈએ તો આપણી પાસે કેવળ એક વેંતલર હિગંબર શરીર જ બચી રહે ! શરીર પણ માતાપિતાએ જ આપેલું છે, તે પણ જે માતાપિતાને પાછું આપી હઈએ તો ?

વડળુ : તો તો કંઈ જ ન રહે. હવે થાડું એકાશર મંત્ર વિષે સમજાવો.

અવડળુ : પૂ. પા. પતંજલિએ નિકાલીન ગુરુઓના પણ ગુરુ, પરમગુરુ ઈશ્વરને ગણયા છે. તેમણે ઈશ્વરની ઓળખ આ રીતે આપી છે -

ઇશ્વરગુરુમાં કલેશ, કર્મ, વાસના અને કર્મક્રાંતિનથી; તેમનામાં સંપૂર્ણ સર્વસપણું છે; તેમને કાળ છેતી-બેતી શકતો નથી; તેમનું નામ ઓમ છે. ઓમનો સાર્થક જ્યે કરવાથી વિદ્ધનો રો છે અને સાચી સમજણુંની પ્રાપ્તિ થાય છે.

એ અક્ષરવાળા “ગુરુ” દારો એકાશર મંત્ર (ॐ)ને પ્રાપ્ત કરવાનો છે. પાંચસો-સાતસો દ્વિપિયાનો પગાર આપનારને પણ આપણે માનીએ છીએ તો જેનાથી જીવન ભયું-ભયું બની જાય તેવા પરમગુરુ ઓમને આપનારને - ઓમ વિષેની ઘણી મૂલ્યવાન સમજણું આપનારને ન માનીએ તો કેટલા નુઠસાનીમાં રહી જઈએ ?

ઓમની મહત્ત્વા આ રીતે બતાવી છે -

● કામદ્ય મોક્ષદ્ય ચૈવ ઓમકારાય નમો નમ:

● મંત્રાણાં પ્રાણુવઃ સેતુ:

● સર્વ મંત્રેષુ નાયકમ

ભાવાયુઃ : પ્રાણુવ-ઓમ સર્વ મંત્રોમાં પ્રવેશલા માટે પુલની સમાન છે; સર્વ મંત્રોમાં નાયક છે અને ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષને આપે છે.

એકાશર ખતાવનારા શુદ્ધને કે ન માનીએ તો એકાશર વિષેની સાચી જાણકારી મળે નહીં; અને તો ઘણા મોટા નુકસાનમાં રહેવાય. તે નુકસાનનું વણુંન આ રીતે કરાયું છે -

સો વખત ચંડાળ (અતિ અજાની) ચોનિમાં જન્મ થાય અર્થાત સો સો જન્મ સુધી અજાની જ રહેવાય. અને પણ પણ ઇતસાની ચોનિમાં જ જન્મ થાય. એટલે કે મહાદુઃખી થવાય.

ઇતસાની ચોનિ મહાદુઃખાયક છે. ઇતસાને કંઈ ઉપયોગ નહીં તેથી તેનો કોઈ ધણી નહીં તેથી તેની સંભાળ કોઈ રાખે? બીજાં પણ પણ પણ હોય તો આવા-પીવામાં સ્વતંત્ર, માળો બાંધીને પણ રહે. ઇતસાને ન ભૂમિ ઉપર કે ન જાડ ઉપર નિવાસસ્થળન. ન તે આકાશમાં ભરી શકે. તે બિચારું મનુષ્યના આધારે લુચે અને મનુષ્યનું આપેલું ખાય-પીવે અને વળી તેની પ્રલેતપતિ વખતની સ્થિતિ પણ કેવી બયંકર હુદાયક! એવી સ્થિતિ તો બીજાં કોઈનીય નહીં.

વડું : આજે તો આપની પાસેથી ધણી ઉપયોગી વાતો સાંભળવા મળી.

અવડું : તમારી વાત તમે જાણો. અસે તો અમારા આનંદ ખાતર ખાતો કરી ભાઈ! કુચે તમે પાછા આગે આગેના ચોરખને જગાડતા નહીં!

- ચોગબિલુ

પ્રકાશક :-

ઓમયુદ્દુલ્લાલ પ્રેમચન્મણીયાનભિલુલ પરિવાર ફ્રસ્ટ વરી,
ડૉ. સદગુરુ ચમપર્સ અનુ

૧/અ, પલિયનગર સોસાની, નાચુપુરા,
સેંટ જેલ્વિસર્સ હાઈસ્કુલ સેડ, અમદાવાદ-૧૩.
ફોન : ૪૪૪૫૧૬૫

